

Ieims

Alalaha Nenge Ieims Hasia

Ieims Hekule Na Iechinga Palaungana

¹ ✧ Iau Ieims koi nenge ehas ia alalaha nei. NeHalang pe Non Soke Iesus Kristus reia non iau. Pe ehas ia alalaha nei ke lange mata analoch pe nai nenge Israel nenge te ua parai ke tetu nga kileng lochloch ngana nga ich. Pe lek iechinga palaungana lange imo lochloch.

Lete Manmanna Ngana Pe Lete Matana Ngana

² ✧ Iok titik mur, nenge teke ure meena ngana halang te lohote nge imo, letemo meena ia ero. A iech mana. ³ ✧ Iange ure nemur nenge te lohote nge imo nem te teke te helosio ia letemo manmanna ngana. Pe lape here imo ke nek ke a nanasia poinga nge urana. ⁴ Pe poinga urana ngana nem, lape puo ke kerkereng toto nga letemo pe a henonoua lange hehei pe hana nga amo ume mur nenge a popoia nga etue lochloch. Pomalam lape a pengpeng toto nga NeHalang matana pe lape ute pele nge imo ero ol. Pe ure lochloch ngana nenge letemo tautaua iri lape mataria purpur ke elle. ⁵ ✧ Pe nenge teke amo hel te etei teu ke nek nga ure nemur ero, a onteia NeHalang. Pe i lape halaua imo nga a etei ngamo nem. Iange i nge lemene toto ke halau tote ita ke ta etei teu nga ure mur nenge ta etei ia ero. ⁶ Pe nenge teke a

---

✧ **1:1:** Mat 13:55; Ume 15:13; Kal 1:19; 1Pi 1:1   ✧ **1:2:** Rom 5:3-5

✧ **1:3:** 1Pi 1:7   ✧ **1:5:** Pro 2:3-6

onteia NeHalang, letemo manmanna pe letemo nachnai ero. Iange mele nenge letena nachnai, letena manmanna ngana sio hel haka ke pomanga ruach ana mee. ⁷ Pe mele nenge poi ke pomam eteia ke lape Non Soke tunge ute pele lange i ero toto. ⁸ Iange i non nenge letena nachnai nga ure lochloch.

Iri Nenge Reria Ure Halang Ero Pe Iri Nenge Reria Ure Halang

⁹ Pe tira e nenge nena ute e ero, iech toto iange NeHalang tal haka tote i ke het lo. ¹⁰ ✧Pe iri nenge reria ure halang toto te iech pule iange NeHalang tal sio tote iri ke het lo. Lape te mete sio mana ke pomanga heilil rorana nenge ulala hot ¹¹ pe chaia milang ngana makia ke mous pe kalum ke mete. Pe nakuna urana ngana nem ero ol, iange losio hot pe lasus sapele. Ke iri nemur nenge reria ure halang lape te poi ke pomalam mana nga etue nemur nenge tetu ke tenau elele iri siporia aria ume mur.

Ollakanga Poreke Ngana Mur Teat Nge NeHalang Ero

¹² Iok, mele nenge ure poreke ngana teke takue i pe mes ke kerkereng pe losio ero, iech toto iange lape mene maulinga ke koko ke pomanga uruna. Maulinga ke koko nem, NeHalang i sipona hele ke teke tunge lange iri nemur nenge muteria tau tote i. ¹³ Iok, nenge teke ure poreke ngana takue mele ke poia poinga poreke ngana e, heo ngana toto nge mele nem hele ke teke, “NeHalang koi nenge poia ure poreke ngana nei ke lohot nge

---

✧ **1:10:** Isa 40:6-7

iau.” Nem ero. Iange ure poreke ngana e takue NeHalang ero toto. Pe NeHalang helosio ia mele e nga poinga poreke ngana ero. ¹⁴Ollakanga poreke ngana nemur te lohot iange ita sipora letera tu hit mene ure nemur nga ich nei pe lemere tau tote ure nemur. Pe lemere tau toto ngara nem takue ita ¹⁵ke ta losio nga poinga poreke ngana mur. Iok, poinga poreke ngana nemur te puo ke kerkereng toto nga letera pe te tunge metenga at nge ita.

¹⁶Atong mur! Iau titik mur imo pe anau ala amo ke nek toto koi nga ure nemur. ¹⁷Iange poinga urana ngana mur pe tunginga urana ngana mur mana sio at nge NeHalang i sipona. I nge poi hote lemene mur lochloch nga tapa sana. Pe iri, tua leme ngaria hul rarara, pe NeHalang ero. ¹⁸✧Nga i sipona lemene ngana, hemaulia ita nga nena helenga nenge manmanna. Pomalam ita ta lohot ke i sipona tutuna mur nenge tengene ana. Pe letena ia ita ke palaungana toto nga ure lochloch nenge ala hote iri.

Ta Longotau Pe Ta Poia Ume

¹⁹Titik mur letemo lilil ele nei ero toto. E teke urana toto nge a longo ke nek toto pe a hele ke nek mana pe letemo inin ke ueiuei ero. ²⁰✧Iange lape letemo inin ngana poia lemo arenga ke poreke. Pe NeHalang lemene ke teke a are ke nek pe a pengpeng nga NeHalang matana. ²¹✧Ke pomalam a hile hote lemo poinga poreke ngana mur nenge a popoia ke te lasus toto. Pe atal sue imo pe a mene NeHalang nena hengetoro nenge tue nga letemo lo. Pe hengetoro nem lape haka pe hemaulia imo.

✧ **1:18:** Ioa 1:13 ✧ **1:20:** Ecc 7:9 ✧ **1:21:** Kol 3:8; 1Pi 2:1

22 ✧Nenge teke a longe NeHalang nena helenga mur pe a nanasia ero, nenge nem a channanga mule imo ke het lo. 23 Mele hel nenge te longe NeHalang nena helenga mur pe te nanasia iri ero, tepoi ke pomalaka nge non nenge nau mulmule i sipona opene nga silonga. 24 Esia opene ke het pe laol. Pe ueiuei mana letena lilil ele mule nakuna nenge esia nga silonga lo. 25 ✧Pe imo anau teu la ke nek toto nga NeHalang nena hotonga mur nenge pengpeng toto pe nenge hemas mule ita ke ta nanasia lemene ngana. Anau teu ke nek pe letemo lilil ele ero toto. Pe a poia ana ume ke pomanga hele ngana. Nenge teke mele nem poi ke mai, lape NeHalang pete tote i nga ume nemur nenge popoia.

26 ✧Pe nenge teke mele pele lohaka pe hele ke teke i NeHalang nena non toto pe nauele ana hengetau ke nek ero, mele nem channanga mule i ke het lo. Pe na helenga pa nenge teke i NeHalang nena non toto nem, channanga mana. 27 Temere NeHalang iech toto nge nena hana mur nenge te poia poinga mur nenge urana pe pengpeng mana. Pe poinga nenge pomam nakuna pomai koi: Te halaulaua aina nemur nenge tataria mur pe tetemeria mur te mete lo. Te halaulaua hehei pakarkar una mur pe tenau ele iri ke nek toto nga aria melmelenga mur. Pe pule tetu nga ich nei pe tepuo loko teu pulut teu mene iri langa poinga poreke ngana e ero.

2

Mutemo Taua Hulua Lochloch.

¹ ✧Iok titik mur pe liliuk mur, letemo mamanna nge Non Soke Iesus Kristus lo. I toro mana nge palaungana toto pe ta heto heke i. Pomalam atal heke mele hel ke iri papalauna nge mele hel ero. A poia iri lochloch ke elle mana. ² Hana nai lape teat nge imo ke aole halimo. Nenge na ure halang heronia heroninga urana ngana pe nena si heon nga talngana. Pe nenge na ure halang ero heronia ure muchmuch ngana mur. ³ Imo lape apoi ke urana lange non nenge heron ke nek toto nem pe a hele lange i ke a teke, “Kole, oi at ke o kila lakoi nga arenga nenge urana.” Pe lape a hele lange non nenge na hengeron muchmuch nem ke a teke, “Pe iong o mes la ke mau kou, nem pe oat ke o kila sio nga maruchrue nga apek huna.” ⁴ Nga poinga nei, atal heke tote mele hel pe atal sio tote mele hel. Ke nga letemo poreke hulu ngana a teke mele hel mana te urana toto.

⁵ ✧Titik mur pe liliuk mur a longo ke nek! NeHalang hesilei hote atong nemur nenge reria ure halang ero nga ich nei ke het lo. Hesilei hote iri ke leteria manmanna toto nge NeHalang pe tetu teu nga NeHalang nena naualanga pe nekinga. Iange iri muteria tau tote i. ⁶ Pe imo apoi ke nek lange atong mur ero. Imo apoi poreke iri. Pe itei toto nenge heporeke imo? Iri nenge ria ure halang laka nenge te hemes teua imo nga haliunga. ⁷ Pe imo, Iesus nena hana mur toto imo pe iri nenge reria ure halang nem te hele poreke tote Iesus ene nge pengpeng pe urana toto.

✧ **2:1:** Ume 10:34; Iei 2:9   ✧ **2:5:** 1Ko 1:26-28

8 ✧Nga NeHalang nena helenga nenge tehas sue ke ulolo, hotonga palaungana e hele ke teke, “Mutemo taua pekngamo mur ke pomanga lememo tau mule imo sipomo.” Urana toto nge a nanasia hotonga nei hele ngana. 9 ✧Pe nenge teke a urana mana nge mele hel pe apoi poreke hel, nem a poia poinga poreke ngana pe a longo hole taua NeHalang nena hotonga ke het lo. 10 ✧Mele nenge longo hole taua hotonga chonna unne, longo hole taua hotonga mur lochloch ke het lo. 11 ✧Iange NeHalang hele ke teke, “O salau lange none nehei ero.” Pe pule, “O hune mele ero.” Iok, nenge teke o salau lange none nehei ero pe o hune mele, nem o longo hole taua NeHalang nena hotonga lochloch ke het lo. 12 ✧Letemo metene ke nek! Nga ure lochloch ngana nenge a heleleia pe a popoia, a nanasia poinga nenge NeHalang poia lange imo lo. Nenge letena ia imo pe mene mule imo nga lemo poinga poreke ngana mur. 13 ✧Iange mele nenge letena ia hehei pe hana ero, NeHalang lape letena ia i ero pule nga etue nenge ta mes nga NeHalang matana ke nau teu at nge ita elle pe elle. Pe mele nenge letena ia mele hel ke kokoes lape sana loiloi nga etue nem ero.

A Henonou Hote Letemo Manmanna Ngana Nga Ume Mur Nenge A Popoia.

14 Titik mur, nenge teke none hele ke teke letena manmanna toto pe poia ume urana ngana

---

✧ **2:8:** Mat 19:19; Kal 5:14 ✧ **2:9:** Deu 1:17 ✧ **2:10:** Lev 19:37; Num 20:7-12, 24; Mat 5:19 ✧ **2:11:** Exo 20:13-14; Rom 13:9
 ✧ **2:12:** Kal 6:2; Iei 1:25; 1Pi 2:16 ✧ **2:13:** Mat 5:7; 18:32-35

e nge halaua mele ero, non nem letena manmanna ngana nem luna ero toto. Pe pule, letena manmanna ngana nem lape halaua i ero toto. ¹⁵ ✧Iok, tira e ma liura e nena hengeron ero pe ana ngaunga ero. ¹⁶ Pe amo e nge imo lohaka pe hele lange i ke teke, “Non Palaungana pete iong pe otu ke nek pe o uri ero.” O hele lange i ke mau ia? O tungtung ana ngaunga pe na hengeron mur pule? Lem helenga nem luna ero toto. ¹⁷ Ke a naue lo? Imo letemo manmanna nge NeHalang. Pe letemo manmanna ngana nem luna ero toto pe lape mete sio mana ke lasus. Iange a henonou hote letemo manmanna ngana nem nga ume urana ngana e ero nenge a halaua mele.

¹⁸ ✧Iok, mele lape lohaka pe hele ke teke, “Ia potar? None letena manmanna mana pe none pule poi menmene ume urana ngana mur. Pa nem, ute pele ero.” Iok, iau lape e tuachol ia mele nem na helenga ke pomai koi, “Nenge teke none nem letena manmanna mana pe poia ume urana ngana e ero, lape henonoua letena manmanna ngana at nge iau ke mere? Iau lape e henonou hote letek manmanna ngana lange iong nga lek ume mur nenge lape e poia ke e halaua mele hel.” ¹⁹ Iong letem manmanna ke o teke NeHalang elle mana. Nem urana! Pe uneinei mur pule leteria manmanna ngana elle mana ke pomange iong. Pomalam te matau pe te loiloi toto.

²⁰ Iong nge lape am hauaua iam! Nenge teke o poia letem manmanna ngana nem ana ume unne ero, letem manmanna ngana nem lape mete sio

ke lasus mana. ²¹ ✧ O naula nge rette Apraham. Non neu, NeHalang tal heke tote i ke i non nge pengpeng nga matana iange teke hune tuna Isak ke poi nena tunginga ia lange NeHalang. ²² ✧ A naue lo? Apraham letena manmanna pe henonou hote letena manmanna ngana nga poinga nenge poia nem. ²³ ✧ Ke poinga nenge Apraham poia nem, lohote ke pete tote NeHalang nena helenga mur nenge tehas sue ke ulolo, nenge hele ke teke, “Apraham letena manmanna toto nge NeHalang, pe letena manmanna ngana nem poia i ke pengpeng toto nga NeHalang matana.” Pomalam te hetue Apraham ke NeHalang neingana toto. ²⁴ Ke imo anau, nenge teke letemo manmanna pe a henonou hote nga lemo ume mur, lape a pengpeng nga NeHalang matana. Pe nenge teke letemo manmanna pe a poia ume pele ero, lape letemo manmanna ngana nem halaua imo ero toto.

²⁵ ✧ Iok he Rahap poi ke pomalam pule. Hei nem, salaunga kina mukam. Pe ana hei, talkome teua hana nenge te utut kileng ana olounga pe halaua iri ke te nanasia kue e nge altoto ke te ua. Pe nga poinga urana ngana nem, NeHalang tal haka tote i ke i pengpeng toto nga matana. ²⁶ Ke pomalam mele nenge letena manmanna pe poi hote ume urana ngana e ero, letena manmanna ngana nem mete lo. Nenge teke opera tu teu nga singira ero, ta mete lo. Ke nenge teke letera manmanna mana pe ta poia ana ume e ero toto, letera manmanna ngana nem mete lo.

✧ **2:21:** Gen 22:9-12 ✧ **2:22:** Hip 11:17-18 ✧ **2:23:** Gen 15:6; 2Ch 20:7; Isa 41:8 ✧ **2:25:** Jos 2:1-21; Hip 11:31

3

Tanau Ele Ara Hengetau Ke Nek.

¹ Titik mur, imo lochloch ngana a lohot ke imo hetoronga ero. Iange a eteia, imem hetoronga nemur, lape NeHalang nau teu at nge imem ke nek toto. ² Ita ta losio ke kokoes nga poinga poreke ngana mur. Pe nenge teke mele heleia helenga poreke ngana e ero toto, mele nem i non nge pengpeng toto. Pe i lape nauele singina lochloch ke nek toto.

³ Anau langa kie nenge ta paue. Ta takue pe nanasia lemere ngana. ⁴ Iok, anau langa imot mur pule. Imot nemur te papalauna toto pe tuttula palaungana takiskisia iri. Pe ute e nge kino mana tu nga imot palaungana nem hoena nga ruach letena. Pe non nenge songongia imot neu aua ure sune neu pe imot palleu song ke langa non neu lemene ngana. ⁵ Ke ure sune nem ume ke elle mana ke pomanga ara hengetau. Ara hengetau i ute e nge kino mana pe tu teu nge ita. Pe pomere toto nge teke i toto pe heleia ure papalauna?

Iok, letemo langa oan nge ngau ulu hite lomo letena. Oan nem talun ke kino mana mukam, pe intele nga ae ina mur pe ngau lala ke palaungana toto sapele. ⁶ ✧ Pe ita ara hengetau pomalaka nga oan. Tu teu nga singira ke pomanga poinga poreke ngana mur nenge tetu nga ich nei. Pe i nge heporeke tote tatu ngara pe singira lochloch. Iange Non Poreke Ngana i sipona poi heke ae nem.

⁷ Hana halang tenau ele ure nemur nenge talngaria hihiong pe ngie mur pe marehit pe ruo

---

✧ **3:6:** Mat 12:36-37; 15:11, 18-19

mur. Te hengau ngaua iri pe te hetottore iri ke tetu ke nek. ⁸ ✧ Pe mele e nge nauele ana hengetau ke nek ero toto. Ara hengetau nei malaka nga non achunga tana e nge kila ita erochro. I rara mana iange achach. ⁹ Pe ita ta heto hekeke ara Non Soke pe Temere NeHalang nga ara hengetau mur. Iok, tahul mule pe ta hele poreke mele nenge NeHalang i sipona ala hote i ke nakuna mange i toto. ¹⁰ Pe nga ara hengetau elle nem, ta heto heke NeHalang pe penpeninga hot mulmule ia. Titik mur, a poi ke pomai ero toto. ¹¹ Imai ech lololo ngana pe ruach mesmes ngana, te pachot ngaria elle mana kai? ¹² Pe pero pe changal mai taria elle mana pule kai? Pe ae keng nganangana lape rora hot kai nga haiia tana mai? Ero iam! Ech lololo ngana pe mesmes ngana pachot ngaria elle mana ero. Nenge lololo, pachot ngana altoto nga nenge mesmes.

Eteinga Toto Ngana.

¹³ Amo tei letena mallaha pe etei ngana poi ke nek toto? Teke poi pe mele nem henonou hote i ke talsio tote i pe tu ke nek mana pe poia ume urana ngana mur. Pomalam lape ta etei tote ke mele nem etei toto nga eteinga toto ngana nem. ¹⁴ Pe nenge teke iong mele nenge sam chumchumchum pe o ngunngunu halali, o palut rara ero. ¹⁵ Iange o etei ngam nem at nge NeHalang ero. O etei ngam nem at mana nga ich nei. Pe pule Opepengpeng tunge lange iong ero. Non poreke ngana tunge lange iong. ¹⁶ Ke nga nenge teke sam chumchum pe o ngunngunu hali, lape ramam mallaha ke

---

✧ **3:8:** Rom 3:13

nek ero pe poinga poreke ngana halang lape te lohot. ¹⁷Pe iri nenge te mene eteinga toto ngana nge at nge NeHalang, reria poinga pomai: Te nanasia poinga nge pengpeng, pe te urana lange pekngaria mur, pe tetu ke tenek ia iri, pe leteria poreke ia iri. Pe ramaria urana nge te longo langa pekngaria mur leteria tuanin ngana mur, pe reria poinga urana ngana mur nganangaria lohot, pe reria ume mur pe helenga mur te lohot ke manmanna, pe te poia lange hulua lochloch ke elle mana. ¹⁸✧Iri nenge tenau ele hehei pe hana ke teare ke nek, aria ume ngana ngana mur laka lohot ke poinga urana ngana mur.

4

A Tunge Imo Sipomo Lange NeHalang

¹✧Imo, lememo tau menmene poinga poreke ngana mur, pe lememo ngamo nemur te palhel rara nga letemo. Pomalam, palinga hel pe hunelinga mur te lohotot nge imo. ²Lememo taua ure halang pe a mene iri ero. Ke pomalam a ngunngunu ia mele hel pe a hune iri. Pe ure nenge lememo taua iri nem, a mene ero kura. Pomalam, a hele inin pe a palhel pe a mene ero iange a onteia NeHalang ero. ³Pe nenge teke a onteia NeHalang nga ure nemur, lape a mene iri ero pule. Iange nga letemo nge teu a teke a mene ure nemur ke imo toro mana lemo nenge halau mene imo pe mele ero ol.

✧ **3:18:** Mat 5:9; Hip 12:11   ✧ **4:1:** Rom 7:23

4 ✧Imo nge a poreke toto iam! NeHalang na ngarang mur laka mele hel nenge te poi ke machamam. Mele hel nenge muteria tau tote ure nemur nga ich nei, muteria taua NeHalang ero toto. Ke mele hel nenge te teke tema la mana nga ure nemur nga ich nei, NeHalang na ngarang toto laka iri. 5 NeHalang nena helenga nenge tehas sue ke ulolo, luna palaungana toto, pe hele ke teke, “Ope nenge NeHalang hesio tele ke tu teu nge ita, teke i toro mana nena ita.” 6 ✧Pe NeHalang letena porekeia ita ke halang. Pe nena helenga nenge tehas sue ke ulolo, hele ke teke,

“NeHalang lemene ero toto ia
iri nenge tetal hekeke iri.

Pe I letena poreke toto ia
iri nenge tetal sio totote iri
pe hekerkereng ia iri.”

7 ✧Iok, a tung tote imo lange NeHalang ol pe ames ke kerkereng toto pe anau ala amo nge non poreke ngana. Pomalam lape non poreke ngana nem ua hatal sapele imo. 8 ✧Ala rochroi toto nge NeHalang. Pomalam, lape NeHalang tu rochroi toto nge imo. Imo nenge a popoi poinga poreke ngana, a lomo hote poinga poreke ngana nemur nga letemo pe a helelem mule letemo ke ma ke nek. Pe imo nenge letemo nachnai a poia letemo ke elle mana nge NeHalang ol. 9 Letemo poreke ia lemo poinga poreke ngana mur pe a tang hot tote iri! A hulua lemo melmelinga mur ke langa lemo tanginga mur. Pe a iech ngamo nem mur ero ol

---

✧ 4:4: Rom 8:7; 1Io 2:15   ✧ 4:6: Pro 3:34; 1Pi 5:5   ✧ 4:7: Epe 6:12   ✧ 4:8: Isa 1:16; Zec 1:3; Mal 3:7

pe nakumo hunun mana. ¹⁰ ✧ Atal sio tote imo nga Non Soke matana, pe I lape inheke mule imo pe tal heke tote imo langa lut.

O Henonou Perim Lange Mele Ero

¹¹ Titik mur, a hele poreke pe a henonou perimo lange neingamo mur ero. Mele nenge henonou penna lange neingana pe hele poreke i, hele poreke hotonga ke het lo pe pule, hesilechlei hotonga. Pe mele nenge hesilechlei hotonga, nana-sia hotonga mur ero toto. ¹² ✧ Non elle mana nge tung hote hotonga mur. Pe I toro mana i non nenge hesilechlei. Pe i toro mana i non nenge nauelele ure mur pe sisparachraia ure mur. Pe iong itei nenge o teke o henonou perim lange neingam ke pomam?

Imo Nenge A Teke Imo Toto, Anau Ala Amo Ke Nek

¹³ ✧ Iok a longo, imo nenge a lohaka pe a hele ke a teke, “Heueu ma nge rou, lape ta lohaka ke tala nga kileng tau ngana hel pe tatu ke hesinga elle. Pe ta umumeia ara ume nemur nenge ta menmene umtutuna.” ¹⁴ ✧ Iong o hele pulut mana. O eteia utar nenge lape lohot nge rou pule? Iong opoi ke pomanga mo. Iange mo sio pe tu ke etue choro mana pe het mule lo. ¹⁵ Iong, toinge o hele ke o teke, “Ita lape ta poi ke mai pe mai nga Non Soke lemene ngana.” ¹⁶ Heueu panei o heto heke tote iong ke het lo. Pe palutinga pa nenge pomam poreke toto. ¹⁷ ✧ Pe mele nenge eteia ure urana

---

✧ **4:10:** Job 5:11; 1Pi 5:6   ✧ **4:12:** Rom 2:1; 14:4   ✧ **4:13:** Luk 12:18-20   ✧ **4:14:** Psa 39:5, 11; Pro 27:1   ✧ **4:17:** Luk 12:47

ngana mur pe popoia ero, mele nem poia poinga poreke ngana nga NeHalang matana ke het lo.

5

Imo Nenge Lemo Ure Halang Anau Ala Amo Ke Nek

¹ Imo nenge lemo ure halang, a longo ke nek toto! Letemo hoa imo pe a tangtang iange ure meena ngana halang lape te lohot nge imo. ² ✧ Lemo kole hoena nemur nenge a teke lape halaua imo, te lapusa hulu lo. Pe pule kankan te ngau ule lemo hengeron mur ke het lo. ³ Pe lemo ure chalemlem ngana mur nenge koikoi pe hussu, singiria karkare ulu ke het lo. Pe ure karkare ngana nemur henonou hot pengpengia ke imo a poreke toto pule. Pe i lape ngau lala hite singimo ke pomanga oan. A takiraurau lemo kole hoena nga halang nike ke at heueu nei. ⁴ ✧ Pe a olia hana nenge te lamlamo amo ero. Pe hana nemur te tatara amo nge NeHalang ke het lo. Pe Non Soke Nenge Palaungana Toto longe hana nemur reria tanginga ke het lo. ⁵ ✧ Imo atu nga ich nei, lemo ure halang pe atu ke a iech mana. Pe a helum hote imo ke pomanga kie nenge lum toto pe tesie heke pe te hune ke mete. ⁶ Pe apoi poreke pe a hune atong mele hel nenge reria huna ero lange imo.

Tatu Kenek Mana Pe Tanau Ala Mana

⁷ ✧ Titik mur, tatu ke nek mana pe ta nau ala mana nga Non Soke at mule ngana. Anau lange non nenge tue ana ume pe kulkulele mene ana

---

✧ 5:2: Mat 6:19   ✧ 5:4: Deu 24:14-15   ✧ 5:5: Luk 16:25

✧ 5:7: Deu 11:14; Jer 5:24

ngaunga nge haka nga ich. Pe pule tu ke nek mana pe kulele mene pitte hesio ngana nga ana etue. ⁸ ✧Pe imo pule a poi ke pomalam. A kulkulala mana pe ames ke kerkereng, iange Non Soke ana etue nenge lape at muleia, at rochroi lo. ⁹ Titik mur, a ngunngunu hel nge imo ero, pomalam lape NeHalang henonou hote lemo poinga poreke ngana mur ero pule. Ana non koi at ke mes nga pele matana lo!

¹⁰ Titik mur, a nanasia poinga nenge hetatalonga mur. Teat pe te helele nga Non Soke ene, pe ure meena ngana halang lohote nge iri. Pe atong mur te chum ele pe te takis mene ure meena ngana nemur. ¹¹ ✧Pe ita ta eteia ke iri nenge te poi ke pomam, te iech toto. Imo a longe nananga nenge ne Iop lo? I takisia ana melmelenga pe tu ke nek mana. Pe nga hoena, Non Soke hemas mule i. Ke ure nem, Non Soke teke hetoro ita ia. Non Soke letena poreke toto ia ita pe poia ita ke nek toto.

¹² ✧Titik mur, ure palaungana e pule pomai. A heto pulut mene NeHalang ene ke hekerkereng ia lemo helenga mur ero. Pe a hetue ute pele nga ich nei ero pule. Nenge teke a hele ke oe, a hele ke manmanna toto mana. Pe nenge teke a hele ke ero, a hele ke ero ke manmanna. Pe nenge teke a heto pulut mene NeHalang ene, lape NeHalang tuachol ia ke poreke lange imo.

Ta Hetalaulau Nga Letera Manmanna Ngana

¹³ Nenge teke ure meena ngana lohote nge amo e nge imo, mele nem hetalaulau lange NeHalang. Pe

---

✧ **5:8:** Rom 13:11-12; 1Pi 4:7 ✧ **5:11:** Exo 34:6; Job 1:21-22; 2:10; Psa 103:8 ✧ **5:12:** Mat 5:34-37

nenge teke iechinga lohote nge amo e nge imo, mele nem pule peupeu pe heto hekekeke NeHalang. ¹⁴ ✧Pe nenge teke amo e nge imo singina aleles, hekulo hetalaulaunga ana hana mur aria ke teate nge i. Iange iri lape te hetalaulau hite i pe te pasiling heke ure inangana ehech ngana lange i nga Non Soke ene. ¹⁵ ✧Pe nenge teke o hetalaulau lange NeHalang pe letem manmanna toto, lape poia haleles ke het nge mele nem. Iange Non Soke i sipona hemas mule i. Pe nenge teke mele nem poia poinga poreke ngana hel, NeHalang lape letena ia nena poinga poreke ngana mur ero ol. ¹⁶ Ke pomalam a hele hote lemo poinga poreke ngana mur lange pekngamo mur pe a hetalaulau ke NeHalang hemas mule imo. Iange iri nenge te pengpeng toto nga NeHalang matana, te hetalaulau ngaria lape lohote ke kerkereng pe palaungana toto.

¹⁷ ✧Elaisa i non mana ke mange ita. Pe i hetalaulau ke pitte mol ero. Pe pitte mol sio ero ke hesinga iri mol pe hakekena. ¹⁸ ✧Iok, ana non hetalaulau mule ke pitte mol ol. Pe la pitte sio at nga lut nga tapa ke lome ich pe urelu te haka mule.

Ta Halaua Mele Ke At Mule NeHalang

¹⁹ ✧Titik mur nenge teke amo e nge imo ua hot nga NeHalang na helenga manmanna ngana pe mele mene teu mule i, ²⁰ ✧letemo metene nei: Mele nenge mene mule neingana e nga poinga poreke ngana mur, halaua neingana nem opene nga metenga lo. Pe pule, lape NeHalang mene

---

✧ **5:14:** Mak 6:13 ✧ **5:15:** Mat 17:18-20 ✧ **5:17:** 1Ki 17:1; 18:1 ✧ **5:18:** 1Ki 18:42-45 ✧ **5:19:** Kal 6:1 ✧ **5:20:** Pro 10:12; 1Pi 4:8

poinga poreke ngana mur halang pe sau a iri ke te lasus toto.

**Tomunga Hel Heueu Ngana
Genesis and the New Testament in the Lote Language
of Papua New Guinea
Buk Stat na Nupela Testamen long tokples Lote long
Niugini**

copyright © 2009, 2019 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Lote

Translation by: Wycliffe Bible Translators

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2022-11-09

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 22 Feb 2024 from source files dated 31 Aug 2023

89f57add-4ab2-5e6d-af7e-7ec7955d8f95